

מסורת הש"ס

ולפרקיה. לכוליה. ומשני כ"ר דלמר לא אליס למתפס פדיונו כזהאי
 (מנה גופא במס' מעשר שני (פ"ג מ"י) והיינו נמי מעשר שני דקאמר
 יגנו בקבורה: **אלא לעולם.** במעשר שני דעיר הנדחת טוהר ואסקוה
 לגוה ודקאמר ליסמרי באכילה דהא קלטוהו מחיות אחר שנכנס
 לחומת ירושלים: **דאמר רבא.** (ס' בשמיטת חולין פ' כ' כהמה המקשה
 דף סח:) **מחיות לאכול דאורייתא.** מן המורה מזוה לאכול לפניס
 מן החומה: **אבל מחיות לקטוע.** שיהיו מחיות קולטות בין לענין
 פדייה בין לכל ענין מדרבנן הוא וכי גזר רבנן דמיהני קליטת מחיות
 למעשר דשז אינו יכול לפדותו (א' ולענין עיר הנדחת נמי שלא יאה
 בצריפה היכל דליתנהו מחיות: דכתיב **ואדרסם.** את שם מן
 המקום ההוא וגו' וסמך ליה לא תעשון כן לה' אלהיכם וצמזמה
 הואיל וכתיב זה אזכרות אי אפשר לשרפה משום קרא דלא תעשון
 כן ואין צעין שללה וליכא דהאישי שלל שמים הוא: **כלל נעשה ופרט**
כלל פשעה. כגון והיתה תל עולם (דברים יג) כלל דלפילו גנות ופרדסים לא
 תעשה אלא תהיה תל עולם שהוא עשה לא תבנה עוד (שם) צנין צמים
 והוא לא תעשה אין דנין אותו בכלל ופרט לומר אין בכלל אלא מה
 שבפרט דלא תעשה פירוש הוא כלומר והיתה תל עולם לצנין קאמר
 אבל לגנות ופרדסים שרי אלא מרי מילי קאמר קרא דלא אמרינן
 פירושי קמפרש אלא מילי מילי קאמר והיתה תל עולם לגנות ופרדסים
 לא תבנה עוד כל צניין שבעולם ואפילו לגנות ופרדסים לא תבנה
 עוד ודרשין ליה לדבר שהיה בכלל ויאל מן הכלל ללמד לא ללמד על
 עצמו יאל אלא ללמד על הכלל כולו יאל ולומר צנין בכלל היה ולמה
 יאל להקיש לך מה צנין מיוחד שהוא יסוד צני אף כל צנין כגון
 גנות ופרדסים (לשגא אחרינא) ור' יוסי הגלילי סבר אין דנין כר'
 אצין ודריש הכי והיתה תל עולם מכל מילי שלא יעשה זה שום דבר
 ולא תבנה עוד דמשמע צנין צמים אשמועינן לאו צצנין צמים וגנות
 ופרדסים איסור עשה הוא דליכא. כך שמעתי: ר"ע סבר דנין
 דלא כר' אצין: **דכ"ע איס להו דר' אצין.** ואפילו ר"ע והא דקאמר
 דעיר הנדחת נעשית גנות ופרדסים לאו משום דבעלמא לית ליה
 דר' אצין דודאי מלמא קא מפרשי והיתה תל עולם במאי צצנין צמים
 דלא תבנה עוד לא משמע ליה בכל צניין דקסבר עוד לכמו
 שהיתה משמע כלומר לא תחזור ולא תבנה עוד משמע כגון שהיתה
 מתחלה לא תבנה עוד אבל נעשה גנות ופרדסים: **ומר סבר עוד**
לגמרי משמע. כגון דלמר לעולם ועד ועוד לשון ועד הוא (ש' שלא
 תבנה לעולם לשום דבר לא לצנין צמים ולא לגנות ופרדסים לא
 תבנה עוד: **מחזירין מוסרין.** דמקצין ושרפת אמרה רחמנא (דברים יג) מי
 שאליו מחוסר אלא קבינה ושריפה יאל זה שמחוסר תלישה וקבינה
 ושריפה: **וכל אשר זה.** אפילו אילנות מחזירין אשר זה נאסרין:
וישבע וישוע לאמר ארור האיש וגו'. וקרא קריש ואולי צבכורו
 ייסדנה ובצעירו יציב דלתיה וכשעמיד דלתיה ימות צנו הקטן: **לא**
יריחו על שם עיר אחרת. שלא יבנה יריחו ויסד שמה על שם עיר
 אחרת ולא עיר אחרת על שם יריחו שאפי' בנה עיר אחרת וקראה
 יריחו אסור לצנומה שאפי' שם יריחו ימחה לעולם וכתיב צימיו צנה
 חיאל בית האלי את יריחו צימיו של אחאז ועל שעצר על האלה קרי
 ליה בית האלי: **אם יריחו.** ולא יריחו עצמו בנה אלא עיר אחרת
 על שם יריחו שקראה לה יריחו ולא אתפרש הא מנלן: **באצירס**
בכורו יסרה. באצירס רשע כשמת באצירס הרשע לא היה לו לחיאל
 ללמוד שלא לזנות את יריחו: **אצירס ושגוב מאי עמוד.** דקרי להו
 רשעים: **איני יודע שגוב צעירו.** מילתא באנפי נפשיה הוא ולמדדרשא.
 ממשמע שנאמר באצירס בכורו איני יודע שגוב צעירו אלא מה
 ת"ל שגוב צעירו שהיה קוצר והולך מאצירס ועד שגוב שהוא צעיר
 מכלס: **אחאז שושבניו.** אהובו של חיאל היה אחאז: **די עמאי.**
 וי"א די טעמא בית האכל שמטעימים אותו בדברים לנחמו. ובכמה
 דוכתינן כתיב בצרזרשית רבה טמאי צלל עיי"ן לשון אכל: **על כל פס**
ופלס. שורה וערוגה ומקום גבוה הוא: **ולא שצין מיטרא מיו**
ומסגד. שהיה הלכלוך הולך וגדל מרוב הגשמים הבאין לעולם שאין
 מניחין לילך להסתחחות לעבודת כוכבים מתוך דרכים מלוכלכות
 צנוט: **מיד ויאמר אליהו חי' ה' אם יהיה השנים האלה מער וגו'.**
 הא קרא סמוך קרא דחאל צית האלי: **אקלידא דמטרא.** מפחת
 של מער: **כיון דחוא.** הקב"ה דליכא צערא בעלמא דר"ה הקב"ה
 לאליהו לך צרפתה לגלגל הדבר שיחזיר לו מפחת של מטר דקרא
 מפרש ואולי: **שלש מפתחות לא נמסרו ביד שליט.** על אונדורף של
 הקב"ה יש מפתחות ומסרם ליד שלוחים הממונים אצל ג' מפתחות
 יש לו בידו שלא מיה שליט עליהם מצרזרשית אלא צידו הם ולא רצה
 למסוריה שליט עליהם וקאמר הקב"ה לאליהו אותם ג' מפתחות עכבתי
 בידי מצרזרשית ולא מניתי שליט עליהם אלא אותן שעשיתי ממונה
 על אחת מהם ועתה תשאל מפחת שני יאמרו שנים ביד תלמיד
 ואחד ביד הרב: **ד' דערקיה לגליה.** שסתם שער שלו ואצדיה למפתחיה
 שלא נפתח השער של מער על ידו: **דקסב לך הראה אל אחאז**

(א) פסח"י לו: לה: מ"ש פ"ג
 מ"י צ"מ נג: וצח"ס מט"ו:
 (ב) צ"מ שם פסח"י ו: עינין
 חס"י צ"מ נג: ד"ס לא
 פס"ג: (ג) ג' לעיל ע"ה:
 (ד) מ"ק ג', (ה) ג' צ"ל חס"י
 ה"א וכל אשר זה לה'
 (ו) מוספ' פ"ד:
 (ז) מוספתא פ"ד (ח) גע"י
 (ט) ג' לעיל ק"ב:
 (י) (זל אחאז) (ז) ג' צ"ל יהיה
 השנים האלה על ור'
 (ז) חולין ה', (ח) פסח"י כ',
 (ט) ג' לעיל
 (ס) נפשיות חולין לא מלא
 אמר רבא כח"ס ר"י ע"י נכון
 ולין צמ"ס ממות'
 (ע) דסאף לאו רש"י:
 (פ) צ"ל לא, (ז) פ"י רש"י
 שבת ג' ד"ה לא ישתח',
 (ק) גע"י: כל האצירס,
 (ר) (למנות רש"י) (פ) צ"ל
 אחר ד"ה דכתיב:

הגהות מהר"ב
 רינשבורג

א' רש"י ר"ה אצל מחיות
 וכי ולענין עיר הנדחת נמי
 שלא יאה בצריפה. מלת
 בצריפה נמקד ויציב צנניה:

מוסף רש"י

הלכות בכסף מעשר
 שני. צירושט"ל, כרמתי
 ומתה הכסף בכל אשר
 תהא נפשו וגו' (פסחים
 דה). יסרה. דלעיל
 למתפס פדיונו (שם).
 יקבר. כל לקוח בכסף
 מעשר שני שנתמל, משום
 דקליטא קדושתיה ולא
 אלים למתפס פדיונו:
 (שם). מחיצה לאכול
 דאורייתא
 דרבנן. מחיצה שנאמרה
 כהנה לא החכמה אלא
 לאכול מצובה, ושמתו
 במנה מחיות קולטות
 אותם מלפדות עוד אם
 יאל, דכתיב הלא (ב"ב נג)
 דמשלסותו מחיות שז
 אינו נפדה (פסחים דז).
 אפילו מזהה אחת. וכל
 שכן אחד מן המושעין או
 ספר מה גבוליהם שאזכרת
 השם כחוב שם, ולא קרינה
 ביה את כל שללה ושרפת
 (דע"ל ש"א). לא נמסרו
 לשליח. היינו שלא נמסרו
 לשלח אחד ביד (תשנית)
 ב. אחת איהו ואליהו
 ב. שכלכו אליהו ואחאז
 נחם את חיאל באצלו, אחר
 אחאז לאליהו אפשר שקלטה
 התלמיד מתקיימה וקלטה
 משה רבינו לא מפתחיה
 שנאמר וסרמם כ"י והרי
 כל ישראל עובדים ע"י ואין
 בשמים נעזרים, מיד ויאמר
 אליהו כ"י (ד"ה פ"א).
 הדרן עלך מסכת
 סנהדרין

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

ק"ג.

עין משפט
 נר מצוה

נ"א א מ"י פ"ז מהל'
 מעשר שני הלכה א'
 כ' ב מ"י שם פ"ז הל' ה'
 סמג לאוין רס"ד:
 ס"א ג מ"י שם הל' ט'
 ס"ב ד מ"י פ"ד מהל' ע"ז
 הלכה י' סמג עשין
 טו:

תורה אור השלם

1. ואת כל שללה תקבץ
 אל תוך רחבה ושרפת
 באש את העיר ואת כל
 שללה בליל ל' אחרת
 ותיקח תבה עולם לא
 תבנה עוד: דברים י' י'
 2. לא תעשון כן לך
 אלהיכם: דברים י' ד'
 3. והיתה העיר חרם
 היא וכל אשר בה כע רק
 רחב הזונה תהיה היא
 וכל אשר אתה בבית כי
 התבארת את המלאכים
 אשר שלחתי:
 יהושע י' ו'
 4. וישבע יהושע בעת
 ההיא לאמר ארור
 האיש לפני יי אשר
 יקום תבה וקנה את העיר
 הזאת את יריחו בבכורו
 ייסדנה ובצעירו יציב
 דלתיה: יהושע י' כ'
 5. בקימו בנה חיאל בית
 האלי את יריחו באבירים
 בכורו ייסדה ובשגוב
 צעירו יציב דלתיה
 כדבר יי אשר דבר ביד
 יהושע בן נון:
 מלכים א' טו' לד'
 6. השמירו לכם פן יפתה
 לבבכם וסרתם ועבדתם
 אחרים
 ודשלתוהם לקח:
 דברים י' טו'
 7. ויאמר אליהו התשובי
 מתשובי גלעד אל אחאב
 ח' יי אלהי ישראל אשר
 עמתי לפניו אם יקרה
 השנים האלה טל ומטר
 כי אם לא יפריד:
 מלכים א' י' א'
 8. לך מזה ופניתי לך
 קדמה ונסתרת בנחל
 כרית אשר על פני
 הירדן: מלכים א' י' ג'
 9. והעורבים מביאים לו
 לחם ובשר בבקר וילחם
 ובשר בערב ומן הנחל
 ישתה: מלכים א' י' ו'
 10. ויהי מקץ ימים וייבש
 הנחל כי לא היה גשם
 בארץ: מלכים א' י' ז'
 11. קום לך צרפתה
 אשר לצידון וקשבת שם
 הנה צייתי שם אשה
 אלקנה לכלבך:
 מלכים א' י' ט'
 12. ויהי אחר הדברים
 האלה חלה בן האשה
 בעלת הבית ויהי חלו
 חזק מאוד אשר לא
 נותרה בו נשמה:
 מלכים א' י' י'
 13. ויהי ימים רבים ודבר
 יי היה אל אליהו בשנה
 השלישית לאמר לך
 דאחאז אל אחאב ואתנה
 מטר על פני האדמה:
 מלכים א' י' א'

ולפרקיה (ב) דתנן אהלכות בכסף מעשר שנשטמא יפדה
 כ"י דאמר יקבר אי הכי מאי איריא עיר הנדחת
 אפילו דעלמא נמי אלא לעולם בטוהר וכגון דנפול
 מחיצות וכדכרבא (ב) דאמר רבא ב' מחיצה לאכול
 דאורייתא (ל) לקלוט דרבנן וכי גזר רבנן כי אתנהו
 למחיצה כי ליתנהו למחיצה לא: כתבי הקדש יגנו:
 מתניתין דלא כר"א (ב) דתניא ר"א אומר כל עיר שיש
 בה אפי' מוזהה אחת אינה נעשית עיר הנדחת שנא'
 ושרפת באש את העיר ואת כל שללה כליל והיכא
 דאיכא מוזהה לא אפשר דכתיב (ב) לא תעשון כן לה'
 אלהיכם: ר"ש אומר אמר הקב"ה וכו': לימא בדר'
 אבין א"ר אילעא קמיפלגי (ב) דא"ר אבין א"ר אילעא
 כל מקום שאתה מוצא כלל בעשה ופרט בלא תעשה
 אין דנין אותו בכלל ופרט דמר אית ליה דרבי אבין
 ומר לית ליה דרבי אבין לא דכ"ע אית להו דר' אבין
 והכא בהא קמיפלגי מר סבר עוד לגמרי משמע ומר
 סבר עוד לכמה שהיתה: אינה נבנית אבל נעשית
 היא גנות ופרדסים: ת"ר יהיו בה אילנות תלושין
 אסורין מחוברין מותרין של עיר אחרת בין תלושין
 בין מחוברין אסור מאי עיר אחרת אמר רב חסדא
 יריחו דכתיב (ב) והיתה העיר (ב) חרם לה' (ב) וישבע יהושע
 בעת ההיא לאמר ארור האיש לפני ה' אשר יקום
 ובנה את העיר הזאת את יריחו בבכורו ייסדנה
 ובצעירו יציב דלתיה תניא (ב) לא יריחו על שם עיר
 אחרת ולא עיר אחרת על שם יריחו דכתיב (ב) בנה
 חיאל בית האלי את יריחו באבירים בכורו יסדה
 ובשגוב צעירו יציב דלתיה תניא (ב) באבירים בכורו
 רשע לא היה לו ללמוד בשגוב צעירו היה לו ללמוד
 אבירים ושגוב מאי עבוד (ב) (מאי קאמר) ה"ק באבירים
 בכורו היה לו ללמוד לאותו רשע בשגוב צעירו
 ממשמע שנאמר באבירים בכורו איני יודע שישגוב
 צעירו מה ת"ל שגוב צעירו מלמד שהיה מקבר
 והולך מאבירים עד שגוב אחאב שושביניה הוה
 אתא אוהו ואליהו למשאל בשלמא כי טמאי יתיב
 וקאמר דילמא כי מילט יהושע הכי לט לא יריחו
 על שם עיר אחרת ולא עיר אחרת על שם יריחו
 א"ל אליהו אין אמר ליה השתא לוותתא דמשה לא
 קא מקיימא דכתיב (ב) וסרתם ועבדתם וגו' וכתיב וחרה
 אף ה' בכם ועצר את השמים וגו' וההוא גברא אוקים
 ליה עבודת כוכבים (ב) על כל חלם וחלם ולא שבין
 ליה מיטרא דמיזל מיסגד ליה לוותתא דיהושע
 תלמידיה מקיימא מיד (ב) ויאמר אליהו התשובי
 מתשובי גלעד (ב) ה' ה' אלהי ישראל אם (ב) יהיה טל
 ומטר וגו' בעי רחמי והבו ליה אקלידא דמטרא וקם
 ואזל (ב) דבר ה' אליו לאמר לך מזה ופניתי לך
 קדמה ונסתרת בנחל כרית (ב) והעורבים מביאים לו לחם
 ובשר בבקר וגו' (ב) מהיכא אמר רב יהודה אמר רב
 מבי טבחי דאחאב (ב) ויהי מקץ ימים וייבש הנחל כי
 לא היה גשם בארץ כיון דחוא דאיכא צערא בעלמא
 כתיב (ב) ויהי דבר ה' אליו לאמר קום לך צרפתה
 וכתיב (ב) ויהי אחר הדברים האלה חלה בן האשה
 בעלת הבית בעא רחמי למיתן ליה אקלידא דתחיית
 המתים אמרי ליה (ב) שלש מפתחות ושל תחיית המתים
 לשליח של חיה ושל גשמים ושל תחיית המתים
 יאמרו שנים ביד תלמיד ואחת ביד הרב אייתי הא
 ושקיל האי דכתיב (ב) לך הראה אל אחאב [ואתנה]
 מטר דרש ההוא גלילאה קמיה דרב חסדא משל
 דאליהו למה הדבר דומה לגברא דטרקיה לגליה
 ואבדיה למפתחיה דרש ר' יוסי בצפורי אבא אליהו
 קפדן

כך עשה אליהו נעל לשערי מטר ולצסוף אצל המפתח של גשמים
 ולא כתיב ותן מטר: אלא אליהו. כתיבי וגדולי:
 היה